هەرەسی شۆڕشی پرتەقاڵی لە ئۆکرانیا

عەلی مەحمود محەمەد

دوێنێ پێنج شەممە بەرەی شۆڕشی پرتەقاڵی لە وڵاتی ئۆکراین دوا سەنگەری خۆیان لە دەست دا,بە زۆریەنەی 243دەنگ لە کۆی450 ئەندامی پارلەمان , خانمی شۆڕشی پرتەقاڵی یۆلیا تۆمۆتشینکۆ لە سەرۆک وەزیرانی خرا ,لە هەڵبژاردنی سەرۆکایەتی ئەمساڵدا سەرۆك کۆمار لە خولی یەکەمی هەڵبژاردنەکان دکتۆر ڤیکتۆر یاشینکۆ تەنها "1,341,539 05.7" دەنگەکانی

هەڵبژاردنی هێنایەوە,بەمەش لە هەڵبژاردن دوور خرایەوە ,لە خولی دووەمیشدا یۆلیا تۆمۆتشینکۆ بە جیاوازییەکی کەم 48,2٪ دۆڕاندی ,پاش دوو ساڵ لە وەرگرتنی پۆستی سەرەك وەزیرانی دوێنێ لەو پۆستەش دوور خرایەوە پاش ئەوەی هاوپەیمانییەتیەکی نوێ لە پارلەمان ڕاگەیەنرا لە نێوان ((7ئەندام پارلەمانی کتلەی خۆی,27 کۆمۆنیست,172 حیزبی هەرێمەکان,19 کتلەی لیفین,15 ئۆکرانیا نیشتمانمانە)).

ئۆکراین خاوەند خاکی ڕەشی بە پیتی کشتوکاڵی بەرفراوان و ژێر خانێکی بەهێزی ئابوورییە کەچی لە دوای بە دەسەڵات گەیشتنی پرتەقاڵییەکان نەیانتوانی چارەسەری قەیرانی ئابووری و بێکاری و هەژاری خەڵکەکە بکەن ,ڕۆژ بە ڕۆژ برسێتی تەنگی بە خەڵك هەڵدەچنی و وڵاتیش نایەتوانی لە ئاستی ناوخۆو دەرەوە بەڵێنەکانی بگەیەنەتە سەر ,کێشەی بەهای گازی ڕوسی بەردەوام لە نوێبونەوەدا بوو ,بەڵکە ڕۆژ بە ڕۆژ قەیرانەکان قولتر بونەوە,ڕێژەی بێکاری و هەڵئاوسان چووە سەر ,هاوکات جەماوەر ناڕازی بوون لە خزانی وڵات بەرەو ڕۆژئاوا ,خەڵکی ئەم وڵاتە پەیوندی ئاینی و کلتووری و مێژووی دورو درێژ دەیان بەستێتەوە بە ڕوسیاوە .

لە دوای سەرکەوتنی شۆڕشی پرتەقاڵی لە ئۆکرانیا لە ساڵی 2006دا,شۆڕشە ڕەنگاو ڕەنگەکان چەندین وڵاتی دیکەی وەك جۆرجیا و کیرغیزستانی گرتەوە,تەنانەت هەڕەشەی لە مۆسکۆش دەکرد .

پەیامنێرانی شۆڕشی پرتەقاڵی بە ئەندازەی یەك پرتەقاڵیش سکی هەژارانی وڵاتەکەیانیان تێر نەکرد,وەعد و بەڵێنی گەورەش هیچ کات چارەسەری کێشەکانی مرۆڤی نەکردووە ,بۆیە دوای 4 ساڵ جەماوەر لەسەر سندوقەکانی دەنگدان تۆڵەی خۆیان لە پرتەقاڵییەکان کردەوە و دەسەڵاتیان لێیان وەرگرتەوە .

لە کوردستانیش کە ماوەیەك شەڕ بوو لەسەر ڕەنگی پرتەقاڵی,لە چەند ڕۆژەی دوای25-7 کاکە هەڵۆ ئیبراهیم ئەحمەد ئاڵای سپی هەڵکرد و ئاڵای شۆڕشی پرتەقاڵی تەسلیم کرد,چاوەڕوانی هەرەسی مەرجەعەکانی لە کیف نەکرد .

لە خوارەوە هەندێك ئامار لە سەر هەڵبژاردنەکانی ئۆکراین بخوێننەوە :

FIRST ROUND: 17 JANUARY 2010

Candidate	Party	Votes	%
Anatoliy Hrytsenko		296,413	01.3
Volodymyr Lytvyn	NP	578,886	02.5
Petro Symonenko	KPU	872,908	03.7
Serhiy Tihipko		3,211,257	13.6
Oleh Tyahnybok	VOS	352,282	01.5
Yulia Tymoshenko	VOB	6,159,829	26.1
Viktor Yanukovych	PR	8,686,751	36.8
Arseniy Yatsenyuk		1,711,749	07.2
Viktor Yushchenko		1,341,539	05.7
9 others		428,277	01.8
Total		23,639,891	

SECOND ROUND: 7 FEBRUARY 2010

Candidate	Party	Votes	%
Yulia Tymoshenko	VOB	11,593,340	48.2
Viktor Yanukovych	PR	12,481,263	51.8

Total 24,074,603

Party	Votes	%	Change	Seats	
Communist Party of Ukraine	1,257,291	05.4	+01.6	27	-06
Juliya Tymoshenko Bloc	7,162,193	30.7	+07.3	156	+19
Litvin's People's Bloc	924,538	04.0	+01.6	20	+20
Our Ukraine	3,301,282	14.1	-01.1	72	-13
Party of the Regions	8,013,895	34.4	+02.1	175	-05
Socialist Party of Ukraine	668,234	02.9	-03.2	-	-34
Others	970,936	04.4		-	
	Total		22,298,369		450